

Izveštaj o učešću delegacije Crne Gore predvođene Ministrom saobraćaja i pomorstva, Ivanom Brajovićem, na 11. Transportnom, pomorskom i komunikacionom forumu,

05. – 07. septembra, 2013. godine, Istanbul, Republika Turska

Delegacija Crne Gore, koju je predvodio ministar saobraćaja i pomorstva Ivan Brajović, uzela je učešće na 11. Transportnom, pomorskom i komunikacionom forumu, koji se održavao od 5.-7. septembra t.g., u Republici Turskoj, u Istanbulu. Tema ovogodišnjeg Forumu bila je: *"Budućnost globalnog transporta i međunarodne mogućnosti za ulaganja"*. Forumu je prisustvovalo 25 ministara saobraćaja i zamjenika ministara, kao i drugi visoki predstavnici vlada, civilnog i privatnog sektora, i naučne zajednice iz čitavog svijeta.

Forum su otvorili predsjednik Republike Turske Abdullah Gul, ministar saobraćaja Binal Jildirmi i koordinator Forumu prof. Oral Erdoan. Oni su istakli značaj daljeg jačeg razvoja transporta i komunikacija, koji će doprinijeti i snažnijoj regionalnoj saradnji kao preduslovu stabilnosti i prosperiteta. Predsjednik i ministar saobraćaja Turske osvrnuli su se i na progres koji je ta zemlja ostvarila u posljednjoj deceniji na planu infrastrukture i krupnih razvojnih projekata koji su na liniji ciljeva koje je tamošnja Vlada planirala da sprovede do 2023., odnosno do obilježavanja 100 godina Republike. Domaćini su ocijenili da se prilagođavanje savremenim izazovima, kroz dalji razvoj tehnologija, i kvalitetnom saobraćajnom povezanošću, doprinosi i jačanju međunarodne saradnje i sveukupnih veza, dok se kroz zajedničke aktivnosti i afirmativnu politiku kreiraju bolji uslovi za privlačenje investicija.

Na ministarskom sastanku, fokus izlaganja turskog ministra saobraćaja Binala Jildirmija, bio je na značaju razvijanja regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa, kao i iznalaženju modela kojim bi se prevazišle prepreke u trgovinskoj razmjeni: eliminisanje carinskih i birokratskih barijera, integracija u međunarodne saobraćajne mreže, a sve korišćenjem inovativnih tehnologija, razmjenom iskustava i unaprjeđenjem saradnje. Istaknut je značaj dugoročnog planiranja kao i mogućnosti dalje saradnje kroz okvire međunarodnih sporazuma i uz finansijsku podršku međunarodnih finansijskih organizacija i institucija.

Ministar Brajović je u svom izlaganju pozdravio prijateljske i partnerske odnose Crne Gore i Republike Turske koji su u usponu, a potvrđuju se sadržajnom bilateralnom saradnjom i investicijama koje bilježe trend rasta. Ovom prilikom on je istakao da uloga infrastrukture u regionalnom razvoju može biti presudna, naročito u manje razvijenim zemljama, pa je unaprjeđenje saobraćajne infrastrukture cilj od posebnog društvenog interesa. Saobraćaj ima ključnu ulogu u ekonomskoj aktivnosti, a saobraćajni troškovi i cijene usluga znatno utiču na poslovnu konkurentnost i investicione odluke. Govoreći na okruglom stolu ukazao je na najznačajnije projekte Crne Gore u oblasti saobraćaja, posebno se osvrnuvši na značaj izgradnje autoputa Bar - Boljare, kao i benefite koje će država imati njegovom izgradnjom. Apostrofirao je važnost razvoja željezničkog, pomorskog, vazdušnog i drumskog saobraćaja, te regionalnu saradnju kao preduslov za eksterno povezivanje, bolje iskorišćavanje saobraćajnih i drugih infrastrukturnih potencijala. Na plenarnoj sesiji Forumu podržana je od ministara i zamjenika ministara Zajednička izjava o regionalnoj saradnji, efikasanom saobraćau i brzim komunikacijama.

Tokom Transportnog Forumu u ministar Brajović susreo se sa turskim kolegom Binalom Yildirmi-em, sa kojim je razmijenio mišljenja o ukupnoj saradnji dvije zemlje, naročito u oblasti saobraćaja i infrastrukture. Odnosi dvije zemlje ocijenjeni su izvanrednima bez prepreka u saradnji, i predstavljaju najbolji podsticaj i preporuku za dalje snaženje partnerstva. Takođe, ministri su se saglasili da nivo investicija privrednih subjekata iz Republike Turske, kao i one koje su u fazi razvoja i pregovora, upravo dokazuju da će se saradnja samo unapređivati u narednom periodu.

Ministar Brajović se osvrnuo na uspješne projekte Republike Turske u Crnoj Gori, te potencijalne investitore zainteresovane za dalja ulaganja koja su ohrabrile i podržale dvije vlade. Podsjećajući na ponude turskog konzorcijuma Dogus-Gulsan i tursko-američkog konzorcijuma Enka-Bechtel za prioritetnu dionicu autoputa Bar-Boljare, ministar je pomenuo ranije interesovanje Dogus Holdinga za razvoj marina u Crnoj Gori, zatim Limaka u domenu vazdušnog saobraćaja, Global Ports-a za Kontejnerski terminal i generalne terete Luke Bar, kao i Turkish Airlines-a za saradnju sa crnogorskom avio kompanijom.

Ministar Jildirmi ocijenio je da saradnja Republike Turske i Crne Gore uz kontinuirano sadržajne političke kontakte može samo rasti, te naglasio da njegova zemlja stoji na raspolaganju za ispunjavanje takve vizije.

Na kraju sastanka, ministar Brajović je pozvao kolegu Jildirmi-a da posjeti Crnu Goru što je sa zadovoljstvom prihvaćeno.

Pored bilateralnog sastanka sa turskim kolegom, na marginama Forumu ministar Brajović imao je više bilateralnih sastanaka. Sa kolegama iz Makedonije i Kosova, ministrima Milem Janakieskijem i Fehmijem Mujotom, razgovarao je o daljim modalitetima unapređenja regionalne saradnje.

Brajović je tokom boravka u Istanbulu, na poziv čelnih ljudi Global Ports-a posjetio njeno sjedište i u razgovoru sa rukovodstvom kompanije upoznao njihov istorijat, aktivnosti i planove na unutrašnjem i međunarodnom planu. Predstavnici Global Ports-a prezentovali su ministru viđenje i strategiju razvoja kompanije Kontejnerski terminal i generalni tereti, za čiju privatizaciju su u toku završni pregovori sa Vladom Crne Gore.

Ocjena: Crna Gora i Republika Turska bilježe uspon u saradnji u svim oblastima i sa obje strane stoji spremnost za njeno dalje snaženje. U oblasti saobraćaja i infrastrukture postoji značajno interesovanje i prisustvo turskih kompanija i partnera, od kojih se očekuje doprinos unapređenju ekonomske saradnje u narednom periodu.